B A O U

# ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)
"જ્યોતિર્મય" પરિસર,
સરખેજ ગાંધીનગર હાઈવે,
છારોડી, અમદાવાદ – 382481.
E-mail: feedback@baou.edu.in
Website :www.baou.edu.in

**સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ**

## સત્રીયકાર્ય ઓગસ્ટ 2020

## બી.એ.દ્વિતીય વર્ષ

# HISM-05

**અભ્યાસકેન્દ્રને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ**

**30/04/2021**

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્ર,

બી.એ./બી.કોમ. અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા બદલ આપને અમારા વતી ખૂબ ખૂબ અભિનંદન.આપ દૂરવર્તી શિક્ષણમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છો જેમાં આપની ઉપર અધ્યાપકનું કોઈ અંકુશ નથી.આ પદ્ધતિમાં આપને સ્વયમ અનુશાસન અપનાવવું જરૂરી છે.આપને આપના વિષયની ક્રેડિટ અનુસાર આ વિષયમાં દૈનિક ૨ કલાક સમય ફાળવવો આવશ્યક છે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું ફોર્મેટ એ આપની સત્રાંત પરીક્ષાના ફોર્મેટ પ્રમાણે જ રાખવામાં આવેલ છે,જેથી પરીક્ષાની તૈયારી અર્થે યોગ્ય સમજ માટે સ્વાધ્યાયકાર્ય ખૂબ ઉપયોગી છે.સ્વાધ્યાયકાર્યોમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપને મળેલી અભ્યાસ-સામગ્રીમાંથી સીધા જ કોપી કરવાના નથી,આપ જે વાંચન કરો છો, જે સમજો છો, તે આપની પોતાની ભાષામાં લખવાનું રહેશે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું પુનઃમૂલ્યાંકન થતું નથી જો કોઈ વિષયના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં ઓછા ગુણ હોય તો ફરીથી લખેલું સ્વાધ્યાયકાર્ય સ્વીકારવામાં આવશે નહિ જેથી આપ પ્રથમ વખતે જ વ્યવસ્થિત જવાબો લખી જમા કરાવશો જેથી સારામાં સારા ગુણ મેળવી શકશો અને ઉત્તમ પરિણામ પ્રાપ્ત કરી શકશો.

ખૂબ ખૂબ શુભકામનાઓ સહ,

સ્વાધ્યાયકાર્ય વિભાગ

## અગત્યની સૂચનાઓ

સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવવાની છેલ્લી તારીખ 30/04/2021 છે,તો આ સમય મર્યાદામાં આપે સ્વાધ્યાયકાર્ય લખી જમા કરાવવું જરૂરી છે.

સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની રસીદ લેવી ફરજીયાત છે.જેથી ભવિષ્યમાં સ્વાધ્યાયકાર્યને લગતી કોઈ પૂછપરછ કરવી હોય તેના ઉકેલમાં રસીદ રજૂ કરી શકાય.

તમારા ચેક થઇ ગયેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય તમારી સત્રાંત પરીક્ષા પહેલા જ કેન્દ્ર પર રસીદ બતાવી પરત લેવા જેથી પરીક્ષાના વાંચન અર્થે પણ તેને ઉપયોગમાં લઇ શકાય.

બી.એ./બી.કોમ. અભ્યાસક્રમના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં પાસ થવા માટે ૧૧ ગુણ લાવવા જરૂરી છે,જો તેનાથી ઓછા ગુણ હોય તો તે સ્વાધ્યાયકાર્યમાં વિદ્યાર્થી નાપાસ માનવામાં આવશે અને તે સ્વાધ્યાયકાર્ય નવા સત્રનું મેળવીને ફરીથી લખવાનું રહેશે.

સ્વાધ્યાયકાર્યના ગુણ વગર ફાઈનલ માર્કશીટ મેળવી શકાશે નહીં

લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની સાથે સ્વાધ્યાયકાર્યનું પ્રશ્નપત્ર ફરજીયાત જોડવું.

આ પછીનું પેજ વિદ્યાર્થીએ પ્રિન્ટ કાઢી તેમાં માંગેલ માહિતી ભરી લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્યના પ્રથમ પેજ ઉપર લગાવવું.

# ડૉ બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી,

# અમદાવાદ

**અભ્યાસક્રમનું નામ :**

**પાઠ્યક્રમનું નામ :**

નોંધણી નંબર : _____ અભ્યાસકેન્દ્રનું નામ :_____

નામ :_____ અભ્યાસકેન્દ્ર કોડ નં :_____

સરનામું :_____

_____

_____

મોબાઈલ નંબર :_____

ઈમેલ :_____

વિદ્યાર્થીની સહી :_____

તારીખ :_____

દ્વિતીય વર્ષ બી.એ. પેપર-૫ મુઘલકાલીન ભારતનો રાજકીય અને આર્થિક ઇતિહાસ (૧૬મી થી ૧૮મી સદી)

HISM-5 કુલ ગુણ-૩૦

વિભાગ-ક નીચે આપેલ પ્રશ્નનો જવાબ ૮૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૮)

પ્રશ્ન 1 : બાબરના આક્રમણ સમયની ભારતની રાજકીય પરિસ્થિતી વર્ણવો

વિભાગ-ખનીચે આપેલ પ્રશ્નનો જવાબ ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૮)

પ્રશ્ન 1 :લોદી સામ્રાજ્યનું વહીવટી માળખું ચકાસો

પ્રશ્ન 2 : મરઠાઓના વહીવટી તંત્રની સમિક્ષા કરો.

વિભાગ-ગ. ટૂંકનોધ લખો (૯)

પ્રશ્ન 1 : સિકંદર લોદી.

પ્રશ્ન 2 : ભારત સાથેના પોર્ટુગીઝ વહેપરનું સ્વરૂપ

પ્રશ્ન 3 :મુઘલ સાસનનું કેન્દ્રિય વહીવટી તંત્ર.

વિભાગ-ઘમાગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. (૫)

(અ) ખાલી જગ્યા પુરો:-.

(1).બાબરનામાંના લેખક ----------હતા. (બાબર, અબુલ ફજલ)

(2). પરગણાનો મુખ્ય અધિકારી------- હતો. (વજીર, સિકદાર)

(3). નાના કે ગરીબ ખેડૂતો------- ના નામે ઓળખાતા. (રેગા-રૈયા, ખુદકષ્ણ)

(૪) જમીન માપણી માટેનો શિવજીએ દાખલ કરેલ સળિયો------- (કાઠી, ચોથ)

(૫) ---------- મુઘલ યુગનો સોનાનો સિક્કો હતો (દામ, અસર્ફી)

(બ) ખરા કે ખોટા લખો

(૧) સાહજહાંના સમયમાં 150 માઈલ લાંબી નહેર બાંધઇ હતી.

(૨) આઈને અકબરીના જણાવ્યા પ્રમાણે કુમાઉંની ટેકરીઓ માથી સોનું મળતું હતું.

(૩) મિર જુમલા]બંગાળનો સૂબેદાર હતો.

(૪) મોઘલ સામ્રાજ્યના પતન માટે ઔરંગઝેબની અયોગ્ય વહીવટી નીતિ જવાબદાર હતી.

(૫) શીખ ધર્મ તથા સમાજની સુધારણા માટે ગુરુ નાનકે શરૂ કરેલી ચળવળ 18મી સદીમાં રાજકીય ચળવળમાં' પરીવર્તન પામી.